

Governar la cultura amb aliances: el paper creixent dels partenariats publicoprivats

Published by [Interacció](#) [1] on 02/07/2018 - 17:00 | Last modification: 06/03/2026 - 11:36

Els sistemes de gestió cultural europeus experimenten una transformació silenciosa. L'estudi comparat d'experiències a diversos països mostra com les col·laboracions publicoprivades s'han convertit en un instrument cada vegada més present per sostenir institucions i projectes culturals, tot obrint un debat sobre governança, responsabilitat pública i nous equilibris entre sector públic i actors privats.

Un [fantasma](#) [2] recorre Europa. Així començava el Manifest comunista de Marx i Engels. A les antípodes de les idees revolucionàries dels pares del [comunisme](#) [3], el sector cultural i creatiu (SCC) està transformant-se. Un fantasma en recorre els sistemes de governança i els models de gestió. És un fantasma que no fa por i que a poc a poc es va fent visible. Elena Borin ha escrit '*Public-Private Partnership in the Cultural Sector: A comparative Analysis of European Models*' per radiografiar el fenomen.

Borin du a terme un estudi comparatiu de casos de societats publicoprivades. D'aquesta manera vol aportar dades al debat sobre l'emergència de nous sistemes de governança i models de gestió en el SCC. La recerca comprèn els últims cinquanta anys i posa el focus en el desenvolupament de les col·laboracions publicoprivades en l'àmbit cultural. El territori: Europa; més concretament, Regne Unit, Itàlia, Alemanya i França.

El context de la investigació és el replantejament dels models de gestió i dels sistemes de governança. En aquest sentit, segons Borin, els partenariats publicoprivats permeten reforçar el potencial cultural i creatiu del sector. Al mateix temps, aquests ecosistemes permeten promoure la identitat cultural del territori des d'una altra perspectiva, de manera que les organitzacions culturals adquireixen un nou rol.

Els Climats du Vignoble de Bourgogne són un exemple de projecte PPP i MSP que abraça tota una regió.

Borin defineix els dos tipus d'organitzacions que analitzarà:

- Public-Private-Partnerships (PPPs): "long-term cooperation agreements between public authorities and

private partners, created to design, implement or carry out specific projects” (p. 17).

- Multi-Stakeholder Partnerships (MSPs): “partnership agreements signed among a multiplicity of subjects, not only public and private but also civic ones” (ibídem).

És a dir, els MSPs són PPPs en què la diversitat de subjectes és major i, a més, s’hi sumen agents de la societat civil com ara les comunitats o els ciutadans.

Què pretèn el llibre? D’entrada, detectar els models PPP en els quatre països europeus escollits i delimitar-ne les característiques; al mateix temps, intenta explicar com s’implementen aquesta mena de models i de quina manera es gestionen i governen; a més, vol determinar si aquests models permeten repensar la governança i la gestió del sector cultural europeu i si, en fer-ho, reforcen el potencial cultural i creatiu de les diverses organitzacions; finalment, el paper de la ciutadania és un altre dels aspectes que es té en compte.

A les conclusions, Borin afirma que en els últims anys hi ha hagut un interès creixent en entendre els PPPs des de la seva capacitat d’articular un espai d’encontre entre parts interessades diverses. La comparativa mostra que els models estan molt determinats per les característiques del territori en què s’implementen. Els casos d’estudi s’agrupen en dos nivells: aquells que es desenvolupen en un espai molt concret (*micro*) i els que comprenen tot un territori (*meso*).

Un altre dels exemples analitzats al llibre: el futur Museum of concrete art and design d’Ingolstadt.

Els resultats de l’anàlisi són similars en els dos àmbits. Borin conclou que les PPP tenen un gran impacte en el territori i que són capaces de generar valor públic. Pel que fa al nivell *micro*, les PPP esdevenen una via pel desenvolupament local a través de la cultura i la creativitat. Així, es percep “a shift from *micro* perspectives to ecosystem approaches based on multi-level and collaborative governance and management” (p. 207). En el nivell *meso*, la tendència és similar; Borin destaca que en aquest cas s’intenta equilibrar la presència de parts interessades d’arreu del territori en qüestió. Finalment, l’autora subratlla que els “PPPs in the cultural field are moving towards the development of *meso* ecosystem approaches” (p. 209).

La participació és un dels aspectes que avui en dia centren el debat de la gestió cultural i les polítiques públiques. De fet, ja fa temps que de d’Interacció ho posem de manifest. Darrerament, n’hem parlat en relació a la [governança del patrimoni](#) [4] i hem vist els [models de participació cultural](#) [5] en relació al projecte europeu [Be SpecACTive!](#) [6]; també podríem estudiar la singularitat del cas de [Can Batlló](#) [7]. L’estudi de Borin se centra en les organitzacions publicoprivades europees. Totes les aportacions al debat són benvingudes. De moment, el

fantasma segueixen movent-se sigilós i transformant els sectors cultural i creatiu.

Idea central

L'emergència dels partenariats publicoprivats en cultura reflecteix un canvi progressiu en la governança del sector cultural europeu, amb nous rols per a institucions públiques, organitzacions culturals i actors privats.

Accés

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[8\]](#) [ERCles \[8\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Categories: Llibre

Categories: Article

Tags: governança cultural

Tags: gestió cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: equipaments culturals

Tags: sectors culturals i creatius

- [9]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/sector-cultural>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://2.bp.blogspot.com/_XM1QD2KztrU/S9nKi7Gn3-I/AAAAAAAAAC4/_UAL-d103F0/s1600/Revista_Comux_Abril_Un_Fantasma_recorre_Europa_Flor.jpg

[3] <https://ca.wikipedia.org/wiki/Comunisme>

[4] <http://interaccio.diba.cat/blogs/2018/participacio-cultura>

[5] <http://interaccio.diba.cat/blogs/2018/participacio>

[6] <http://www.bespectactive.eu/>

[7] <https://www.canbatllo.org/>

[8] <http://cercles.diba.cat/>

[9] <https://interaccio.diba.cat/node/7662>